

Kirjastoverkkopalvelut

Finto-projektin ohjausryhmän kokous 4.4.2017

Aika	Tiistai 4.4.2017, klo 13.00–15.00
Paikka	Kansalliskirjasto, Kokoushuone Koivu, Topelia, Unioninkatu 38 C II
Jäsenet	kulttuuriasianneuvos Minna Karvonen, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja) neuvotteleva virkamies Dea Crichton-Turley, työ- ja elinkeinoministeriö arkistoneuvos Jaana Kiikki, Kansallisarkisto suunnittelupäällikkö Minna-Liisa Kivinen, Kansalliskirjasto yksikön päällikkö Kaisa Kuhmonen, valtioneuvoston kanslia ylitarkastaja Sami Niinimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö musiikkidokumentoinnin esimies Lauri Saarikoski, YLE kehittämispäällikkö Jukka Saarinen, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura johtaja Katri Seppälä, Sanastokeskus TSK ry ylikirjastonhoitaja Pia Södergård, Suomen yliopistokirjastojen neuvosto johtava asiantuntija Esa Tiainen, Maanmittauslaitos
Esittelijä	tietojärjestelmäpäällikkö, projektipäällikkö Matias Frosterus, Kansalliskirjasto/Finto-projekti
Sihteeri	tietoasiantuntija Mirja Anttila, Kansalliskirjasto/Finto-projekti
Kutsutut asiantuntijat	tietoasiantuntija Mikko Lappalainen, Kansalliskirjasto/Finto-projekti tietoasiantuntija Tuomas Palonen, Kansalliskirjasto/Finto-projekti

Esityslista

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Esitys

Avataan kokous, esityslista hyväksytään.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.02. Osallistujat esittelivät itsensä. Esityslista hyväksyttiin.

2. Ohjausryhmän perehdytys

Projektin ohjausryhmä on uudistunut, joten esitellään lyhyesti Kansalliskirjaston palvelut, Finto-projektin keskeiset osa-alueet sekä ohjausryhmän tehtävät.

Esitys

Matias Frosterus esittelee perehdytysmateriaalin. Tiedoksi.

Keskustelu

Keskusteltiin tarpeesta muodostaa automaattisen kuvailun kokonaisuutta varten asiantuntijaryhmä, koska yhteiselle koordinoinnille ja kehittämiselle olisi tarvetta myös kirjastokentän ulkopuolella. Todettiin että tämän kokonaisuuden osalta työ on hyvin alkuvaiheessa, mutta laajempi yhteistyö nähtiin hyödyllisenä.

Kirjastoverkkopalvelut

Paikkatiedon automaattiseen käsittelyyn liittyen on vireillä Georef-hanke, jossa Finto on myös mukana.

3. Finto-palvelun palvelusopimus

Finto-palvelun pilottisopimuskausi päättyi viime vuoden lopussa. Pilottikauden aikana ei ilmennyt mitään sellaista, joka olisi edellyttänyt erityisiä muutoksia sopimustekstiin. Suurin muutos lienee palvelutasoliitteen käyttöönotto. Lisäksi sopimus on muutettu määräaikaisesta toistaiseksi voimassaolevaksi. Muutoin sopimukseen on tehty lähinnä selventäviä/tarkentavia muutoksia.

Esitys

Matias Frosterus esittelee uuden palvelusopimuksen. Esitetään hyväksyttäväksi ilman laajempaa kommenttikierrosta, koska pilottisopimukseen nähden asiakkaan asema ei heikkene millään muotoa ja vahvistuu joissain tilanteissa.

Keskustelu

Käsiteltiin sopimukseen tulleet kommentit ja keskusteltiin niistä. Sopimuksessa määritellyistä korvausvastuista todettiin, että Kansalliskirjastolla on tällä hetkellä n. 700 voimassaolevaa palvelusopimusta, joissa on samansuuruinen korvausvastuun enimmäismäärä kuin Finton palvelusopimuksessa, eikä tähän nähden ole kohtuullista jättää sopimusta hyväksymättä. Ohjausryhmä hyväksyi sopimuksen ilman muutoksia, lukuunottamatta korjausta väärään viittaukseen. Ohjausryhmä myös suosittelee, että korvauspolitiikka otetaan käsittelyyn koko KK:n tasolla sopimuksia seuraavan kerran tarkistettaessa.

4. KOKO-työpaja #5

Viides KOKO-työpaja järjestettiin helmikuun lopussa aiheenaan erikoisontologioiden päällekkäisyydet ja YSON päivitysten vaikutus erikoisontologioihin.

Esitys

Tuomas Palonen esittelee työpajan satoa. Tiedoksi.

Keskustelu

Katri Seppälä toivoi, että hierarkiamuutoksiin liittyvät ongelmat voidaan ottaa käsittelyyn kun yhteistyötä YSON ja erikoisontologioiden kehittämisessä tiivistetään. Keskusteltiin KOKOn ristiriitaisista tuplakäsitteistä, joiden määräksi Matias arvioi n. 200–300/erikoisontologia. Lopullista päätöstä näiden käsittelystä ei kuitenkaan ole vielä tehty.

5. Suunnitelma Kansalliskirjaston ja erikoisontologioiden kehittäjien yhteistyön tiivistämisestä

YSON kehityksen periaatteet julkaistiin joulukuussa 2016 ja näiden pohjalta pyritään luomaan yleisemmät kehityslinjaukset sekä tiivistämään yhteistyötä erikoisontologioiden kehittäjien kanssa.

Esitys

Matias Frosterus esittelee suunnitelman. Tiedoksi.

Keskustelu

Katri Seppälä totesi että työryhmän perustaminen tulee tarpeeseen, koska linjauspäätösten tekeminen on haastavaa ja useita osapuolia kuulemalla päätöksiä pystytään mahdollisesti tekemään nopeammin. Lauri Saarikoski kysyi miten käyttäjien tarpeet huomioidaan, kun käyttäjät eivät välttämättä ole itse ontologioiden ylläpitäjiä. Todettiin että linjauksia tehtäessä myös

Kirjastoverkkopalvelut

käyttäjänäkökulma on pidettävä mielessä. Työskentelyn tarkoitus ei ole kuitenkaan korvata KOKO-työpajoja.

Dea Crichton-Turley huomautti, että palvelutuotannossa on tarvetta ontologioille, joten erikoisontologioiden määrä voi jatkossa kasvaa. Todettiin että on tärkeää tuntea olemassaolevat sanastot ja ontologiat, ettei turhaan luoda uusia päällekkäisiä resursseja vaan kehitetään tarpeen mukaan olemassaolevia. Myös yhteentoimivuus on huomioitava uusia ontologioita kehitettäessä. Ontologiapolitiikkaa pitäisi käsitellä laajemmassa mittakaavassa ja tehdä linjaukset, mahdollisesti YTI-projektin osana, siitä pyritäänkö ensisijaisesti laajentamaan olemassa olevia ontologioita vai luodaanko uusia ja kuinka laajalle ylläpito hajautetaan.

6. YSAsta ja Allärsistä YSOon käyttäjäkyselyn tulokset

Kansalliskirjastossa valmistellaan YSAsta ja Allärsistä YSOon siirtymistä koko kirjastosektorilla. Sanastoja käyttäville organisaatioille tehtiin kysely siirtymän pohjustamiseksi. Kyselyssä kartoitettiin YSAn ja Allärsin käyttöä, valmiutta siirtymään ja tarvetta tuelle.

Esitys

Mikko Lappalainen esittelee kyselyn tuloksia. Tiedoksi.

7. Talous- ja toimintaraportit 1.7.2016 – 31.12.2016

Esitys

Matias Frosterus esittelee toiminta- ja talousraportit. Hyväksytään raportit.

Päätös

Raportit hyväksyttiin.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Esitys

Päätetään seuraavan ohjausryhmän kokouksen ajankohta.

Päätös

Sovitaan seuraavan kokouksen ajankohta doodlella.

9. Tiedotusasioita

Esitellään lyhyesti: Finto-palvelun tietoturva-auditoinnin tulokset, YSAn paikkojen kuratointi ja YSO-paikkojen julkaisusuunnitelma sekä tulevia tapahtumia.

Esitys

Matias Frosterus esittelee. Tiedoksi.

Keskustelu

Todettiin vielä, että automaattisen sisällönkuvailun työryhmän työskentely on syytä ulottaa yli sektorirajojen ja kehitystyö on hyvä huomioida myös kdk:n puitteissa.

10. Muut asiat

4.4.2017

Kirjastoverkkopalvelut

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.14.

LIITTEET

Liite 1: uusittu Finto-palvelun palvelusopimus

Liite 2: Talous ja toimintaraportit Q3-Q4 2016